

ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๑๐๐๖

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๑๘๗๒๔ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมการปกครองได้แจ้งแนวทางปฏิบัติการอำนวยความสะดวกในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน โดยห้ามมิให้ปฏิเสธการรับคำขอมิบัตรของผู้มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องมีบัตรในทุกกรณี ไม่ว่าผู้ขอจะมีภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้านในเขตท้องที่รับผิดชอบหรือไม่ก็ตาม ซึ่งการปฏิเสธการให้บริการโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือเพราะเหตุบุคคลต่างท้องที่ หรือปฏิเสธและปิดภาระความรับผิดชอบให้พ้นจากตนเอง โดยมิได้ดำเนินการแก้ปัญหาใด ๆ ให้กับประชาชน ถือเป็น การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เป็นพฤติกรรมที่เข้าข่ายกระทำผิดวินัย นั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันยังคงมีข้อเท็จจริงปรากฏเป็นข่าวการปฏิเสธให้บริการและปิดภาระความรับผิดชอบให้พ้นจากตนเอง ทั้งที่ได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นถือปฏิบัติตามระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องแล้วก็ตาม เช่น ข่าวกรณีเด็กหญิงวัย ๑๔ ปี อาศัยอยู่กับปู่และย่า ต้องเดินทางข้ามจังหวัดไปหามารดาเพื่อหวังให้มารดารับรองการทำบัตรประจำตัวประชาชน โดยนำหลักฐานเป็นสูติบัตร สำเนารับรองผลการเรียน และสำเนาบัตรประจำตัวนักเรียน ไปขอทำบัตรแต่กลับถูกบ่ายเบี่ยงจากพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยอ้างว่าต้องการเอกสารตัวจริงทั้งหมด จึงจะทำบัตรประจำตัวประชาชนให้ ทำให้สร้างปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ซึ่งปัญหาประการหนึ่งอาจเกิดจากตัวบุคคล เจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานบัตรประจำตัวประชาชน บางส่วนมิได้ศึกษาทำความเข้าใจกฎหมาย กฎ ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ทำให้ยังคงมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง และสร้างปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นไปด้วยความถูกต้องตามกฎหมาย มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง ไม่สร้างปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน และเกิดประสิทธิภาพในการบริการประชาชน จึงขอให้จังหวัดและกรุงเทพมหานครแจ้ง อำเภอ สำนักงานเขตเทศบาลที่ปฏิบัติงานบัตรประจำตัวประชาชน และเมืองพัทยา ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การขอมิบัตรประจำตัวประชาชน ผู้ขอมิบัตรที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สามารถยื่นคำขอ ณ ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเขต สำนักงานเทศบาลที่ปฏิบัติงานบัตรประจำตัวประชาชน หรือศาลาว่าการเมืองพัทยา ฯลฯ แห่งใดแห่งหนึ่งก็ได้ ตามข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖

/๒. การเรียก...

Change For Good
กระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
กับพลังกับปวงชน

๒. การเรียกตรวจเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาในการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตร ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยให้เจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจเอกสารหลักฐานจากข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง โดยไม่ต้องเรียกเอกสารหลักฐานดังกล่าวจากผู้ขอมีบัตร เว้นแต่กรณีที่ไม่สามารถตรวจจากฐานข้อมูลได้และมีความจำเป็นต้องมีเอกสารดังกล่าวประกอบการพิจารณา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เป็นผู้ออกเอกสารเพื่อให้จัดส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวให้โดยเร็ว แต่ถ้าผู้ขอมีบัตรมีความประสงค์จะนำเอกสารหลักฐานนั้นมาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง ก็ให้ดำเนินการได้ตามความสมัครใจ ตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. การขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตร ที่มีความจำเป็นต้องสอบสวนพยานบุคคลเพิ่มเติม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนบุคคลตามข้อ ๓.๑ หรือข้อ ๓.๒ หรือ ข้อ ๓.๓ บุคคลหนึ่งบุคคลใดดังต่อไปนี้ เพื่อยืนยันรับรองตัวบุคคลผู้ยื่นคำขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตร

๓.๑ บุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอมีบัตรแทน ได้แก่

(๑) บิดา มารดา

(๒) ผู้ปกครอง ซึ่งตามบทนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ หมายความว่าบุคคลดังต่อไปนี้

- บิดา มารดา

- ผู้อนุบาล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๖๓ (กรณีศาลสั่งให้สามีหรือภริยาเป็นคนไร้ความสามารถ ภริยาหรือสามียอมเป็นผู้อนุบาล) , มาตรา ๑๕๖๙ (ผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรในกรณีที่บุตรถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ) , มาตรา ๑๕๖๙/๑ วรรคหนึ่ง (บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครอง และศาลมีคำสั่งตั้งเป็นผู้อนุบาล ในกรณีที่ผู้เยาว์ถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถ) , มาตรา ๑๕๖๙/๑ วรรคสอง (บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดา ในกรณีที่บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและไม่มีคู่สมรสถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ)

- ผู้รับบุตรบุญธรรม

- ผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (บุคคลซึ่งศาลมีคำสั่งตั้งเป็นผู้ปกครองบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และไม่มีบิดามารดา หรือบิดามารดาถูกถอนอำนาจปกครอง ตามมาตรา ๑๕๘๕)

- พ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง

- ผู้ปกครองสวัสดิภาพ (บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้ง หรือถอดถอนผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู)

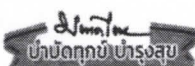
- นายจ้าง

- บุคคลอื่นซึ่งรับเด็กไว้ในความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย

๓.๒ เจ้าบ้าน

๓.๓ บุคคลที่น่าเชื่อถือ (บุคคลใด ๆ ซึ่งมีภูมิลำเนาที่อยู่แน่นอน มีอาชีพมั่นคง และมีความรู้จักคุ้นเคยกับผู้ขอมีบัตรเป็นอย่างดี อาจเกี่ยวข้องเป็นญาติกันหรือไม่ก็ได้ ตามบทนิยามในข้อ ๔ แห่งระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

/๔. ให้นายอำเภอ...

๔. ให้นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล และปลัดเมืองพัทยา ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแล การจัดทำบัตรและควบคุมระบบการออกบัตรประจำตัวประชาชน ตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วย การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สั่งกำชับและติดตามตรวจสอบให้ เจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่ศึกษาทำความเข้าใจและถือปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และหนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด และห้ามมิให้ปฏิเสธการรับคำขอมีบัตรของผู้มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด ไม่ว่าผู้ขอจะมีภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้านหรือไม่ก็ตาม

๕. กรณีอำเภอ เขต เทศบาล และเมืองพัทยา ได้รับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ในกรณีปฏิเสธ การให้บริการโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือเพราะเหตุเป็นบุคคลต่างท้องถิ่น หรือกรณีอื่นใด เมื่อสอบสวน ข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า เจ้าหน้าที่หรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน ของทางราชการ ให้พิจารณาดำเนินการลงโทษทางวินัยโดยไม่ชักช้า

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายแมนรัตน์ รัตนสุคนธ์)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน
โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๖๒๐